

Pravilnik o obračunu kamata

1. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Pravilnikom o obračunu kamata (u nastavku teksta: Pravilnik) Banka uređuje:

- vrste i visinu kamatnih stopa,
- ugovaranje kamatnih stopa,
- metode obračuna kamata,
- način obračuna i naplate kamata te
- valutiranje, računanje dana za obračun i naplatu kamata i sl.

Članak 2.

(1) Pored stavki navedenih u članku 1., Banka Pravilnikom utvrđuje i osnove načina izračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope (u nastavku teksta: EKS), a na detaljnije izračune i iskazivanje EKS-a Banka će primjenjivati metodologije propisane u podzakonskim aktima Hrvatske narodne banke (u nastavku teksta: HNB).

(2) Banka ugovara redovne i zatezne kamate sukladno odredbama Odluke o kamatnim stopama Banke i Pravilnika te zakonskim propisima na:

1. Aktivne poslove:
  - plasirane kredite,
  - revolving kredite,
  - eskontirane mjenice,
  - faktoring,
  - okvirni krediti po računima,
  - dane depozite i
  - vrijednosnice (potraživanja) koje Banka primi od klijenata.
2. Pasivne poslove:
  - primljene kredite,
  - primljene depozite,
  - vrijednosnice (obveze) koje je izdala Banka.

(3) Odredbe Pravilnika Banka će primjenjivati i na plasmane koje odobrava u ime i za račun i iz sredstava nalogodavca, ako ugovorom s nalogodavcem nije drugačije regulirano.

(4) Odredbe Pravilnika Banka će primjenjivati na sve klijente Banke (domaće i strane fizičke i pravne osobe te druge poslovne subjekte), izuzev u slučajevima kada je to Pravilnikom izričito drugačije određeno.

Članak 3.

(1) Pojam kvartal podrazumijeva sljedeća razdoblja:

- prvi kvartal: obuhvaća razdoblje od 01.01. - 31.03.,
- drugi kvartal: obuhvaća razdoblje od 01.04. - 30.06.,
- treći kvartal: obuhvaća razdoblje od 01.07. - 30.09. i
- četvrti kvartal: obuhvaća razdoblje od 01.10. - 31.12.

(2) Sukladno Zakonu o zaštiti potrošača i Zakonu o kreditnim institucijama (u nastavku teksta: ZOKI) pojam potrošač obuhvaća svaku fizičku osobu koja je klijent Banke.

2. VISINA I UGOVARANJE KAMATNIH STOPA

Članak 4.

(1) Visinu kamatnih stopa Banka utvrđuje Odlukom o kamatnim stopama Banke.

(2) Kamatne stope Banka iskazuje i ugovara u postotku na godišnjoj razini.

(3) Vrsta, kategorija i visina kamatne stope sastavni su dio ugovora između Banke i klijenta.

3. KATEGORIJE KAMATNIH STOPA

Članak 5.

(1) S obzirom na svojstvo promjenjivosti kamatne stope, kamatne stope u poslovanju Banke mogu biti:

1. fiksne kamatne stope ili
2. promjenjive kamatne stope (kamatne stope s mogućnošću izmjene visine kamatne stope):
  - kamatne stope vezane uz promjenu tržišne referentne kamatne stope (u nastavku teksta: Promjenjiva kamatna stopa),
  - kamatne stope promjenjive na temelju odluke nadležnih tijela Banke (u nastavku teksta: Administrativna kamatna stopa),
  - kamatne stope promjenjive na temelju odluke eksternih nadležnih tijela, odnosno institucija.

3.1. Fiksna kamatna stopa

Članak 6.

(1) Fiksna kamatna stopa je kamatna stopa koja nije podložna promjenama od dana zaključivanja ugovora do dana konačnog povrata kredita ili depozita.

(2) Banka može fiksne kamatne stope utvrditi za pojedine vrste proizvoda ili ih utvrditi ugovorom za

svaki pojedini plasman.

(3) Iznimno od odredbi stavaka 1. ovog članka, visina kamatne stope, koja je ugovorena kao fiksna kamatna stopa, može biti izmijenjena isključivo uz suglasnost svih ugovornih strana.

3.2. Promjenjiva kamatna stopa

Članak 7.

(1) Promjenjiva kamatna stopa je kamatna stopa vezana uz tržišnu referentnu kamatnu stopu (u nastavku teksta: Referentna kamatna stopa) i koju Banka može mijenjati u razdoblju od ugovaranja do povrata kredita, a temeljem promjene Referentne kamatne stope koja je ugovorom utvrđena kao osnovica.

(2) Banka može pri utvrđivanju visine Promjenjive kamatne stope Referentnu kamatnu stopu uvećati za kamatnu maržu, ostale troškove i premije rizika uključene u cijenu proizvoda.

(3) Banka će Promjenjivu kamatnu stopu računati na temelju sljedeće formule:

$$I = aX_t \% \pm m \pm z$$

gdje je:

I visina Promjenjive kamatne stope iskazana u postotku,

a postotna vrijednost tržišnog indeksa, ako nije posebno navedena tada je $a = 100\%$,

X_t tržišni indeks iz članka 8. stavka 1. Pravilnika, pri čemu **t** označava vremensko obilježje,

m kamatna marža iskazana u postotku ili postotnim poenima,

z ostali troškovi i premije rizika uključene u cijenu proizvoda iskazani u postotku ili postotnim poenima.

(4) Na izmjenu Promjenjive kamatne stope utječu sve navedene komponente i koje Banka ugovara kao promjenjive.

3.2.1. Referentna kamatna stopa

Članak 8.

(1) Kao Referentnu kamatnu stopu za utvrđivanje Promjenjive kamatne stope Banka može koristiti sljedeće kamatne stope:

1. LIBOR (London Interbank Offered Rate),
2. EURIBOR (Euro Interbank Offered Rate),
3. ZIBOR (Zagreb Interbank Offered Rate),
4. kamatnu stopu na trezorske zapise Ministarstva financija s rokom dospijeca od 364 dana,
5. eskontnu stopu Hrvatske narodne banke,

6. kamatnu stopu na dugoročne obveznice Republike Hrvatske nominirane u kunama ili devizama ili

7. druge kamatne stope koje su odraz ponude i potražnje na međunarodnom ili hrvatskom financijskom tržištu.

(2) Promjenjiva kamatna stopa vrijedit će do datuma sljedećeg utvrđivanja Promjenjive kamatne stope.

(3) Ako za vrijeme trajanja ugovora određena Referentna kamatna stopa iz stavka 1. ovog članka prestane postojati, sve ugovorne strane ugovorit će, pisanim putem, novu Referentnu kamatnu stopu.

Članak 9.

(1) Pod pojmom LIBOR Banka podrazumijeva prosječnu međubankarsku kamatnu stopu londonskih prvorazrednih banaka po kojoj banke nude sredstva denominirana u određenim valutama (britanska funta, američki dolar, euro, japanski jen, švicarski franak, kanadski dolar, australski dolar, švedska kruna, danska kruna i novozelandski dolar) putem neosiguranih oročenih depozita na rok od jednog tjedna do dvanaest mjeseci.

(2) LIBOR se utvrđuje svakog radnog dana u Londonu i Banka ga primjenjuje dva radna dana nakon datuma utvrđivanja.

(3) Podatke o visini stopa LIBOR-a objavljuje British Banker's Association.

Članak 10.

(1) Pod pojmom EURIBOR Banka podrazumijeva prosječnu međubankarsku kamatnu stopu po kojoj prvorazredne banke unutar Europske monetarne unije nude sredstva denominirana u eurima putem neosiguranih oročenih depozita na rok od jednog dana do dvanaest mjeseci.

(2) EURIBOR se utvrđuje svakog radnog dana u Bruxellesu i Banka ga primjenjuje 2 radna dana nakon datuma utvrđivanja.

(3) Podatke o visini stopa EURIBOR-a objavljuju European Banking Federation i ACI - The Financial Markets Association.

Članak 11.

(1) Pod pojmom ZIBOR Banka podrazumijeva prosječnu međubankarsku kamatnu stopu po kojoj vodeće hrvatske banke nude kunska sredstva putem neosiguranih oročenih depozita na rok od jednog dana do dvanaest mjeseci.

(2) ZIBOR se utvrđuje svakog radnog dana u Hrvatskoj i Banka ga primjenjuje 2 radna dana nakon datuma utvrđivanja.

(3) Podatke o visini stopa ZIBOR-a stopa objavljuje Reuters putem svojeg informacijskog sustava.

Članak 12.

(1) Referentne kamatne stope iz članka 8., stavak 1., točka 4. do točke 7. ovog Pravilnika objavljuje Reuters na svojim stranicama.

(2) Referentne kamatne stope iz članka 8., stavak 1., točka 4. do točke 7. ovog Pravilnika Banka primjenjuje 2 radna dana nakon datuma utvrđivanja.

Članak 13.

(1) Ako Banka ugovara plasman uz Referentnu kamatnu stopu na dugoročne obveznice Republike Hrvatske nominirane u kunama ili devizama, sukladno odredbama članka 8. stavak 1. točka 6. Pravilnika, Banka će kamatnu stopu za plasman utvrditi prema kamatnoj stopi kunskih obveznica RH čija je ročnost najbliža ročnosti odobrenog plasmana.

Članak 14.

(1) Ako Banka ugovara plasman uz kamatnu stopu na trezorske zapise Ministarstva financija iz članka 8., stavak 1., točka 4. Pravilnika, ugovorena kamatna stopa podrazumijeva prosječnu kamatnu stopu na tromjesečnoj, odnosno mjesečnoj razini u ovisnosti o rokovima obračuna kamate.

(2) Banka će prosječnu kamatnu stopu računati kao aritmetičku sredinu kamatnih stopa svake aukcije u razdoblju obračuna, tj. kao zbroj kamatnih stopa kod svake aukcije u obračunskom razdoblju podijeljen s brojem aukcija.

3.2.2. Marža

Članak 15.

(1) Banka može Odlukom o kamatnim stopama Banke određivati maržu za pojedine vrste proizvoda ili za svaki pojedini plasman odlukom nadležnog tijela ovlaštenog za odlučivanje o određenom plasmanu, a sukladno Odluci o ovlastima u odobravanju plasmana.

(2) Banka će maržu iz stavka 1. ovog članka utvrđivati kao postotak ili postotni bod uvećanja Referentne kamatne stope na godišnjoj razini.

Članak 16.

(1) Banka će maržu iz članka 15. Pravilnika ugovarati kao promjenjivu.

(2) Banka maržu ugovara u ovisnosti o namjeni plasmana, odnosno predmetu i području plasiranja sredstava, kao i o bonitetu i kreditnoj sposobnosti klijenta.

(3) U slučaju da ugovori promjenjivu maržu, Banka ima pravo promijeniti maržu temeljem odluke Uprave Banke u slučajevima utvrđenim u članku 26. stavak 2. Pravilnika.

Članak 17.

(1) Banka će o promjenama marže iz članka 15. Pravilnika obavijestiti potrošača iz članka 3. stavak 2. Pravilnika najmanje 15 dana prije nastupa promjene.

3.3. Administrativna kamatna stopa

Članak 18.

(1) Administrativne kamatne stope koje su promjenjive temeljem odluke nadležnih tijela Banke i koje nisu vezane uz tržišne referentne kamatne stope, Banka može izmijeniti u slučajevima navedenim u članku 27. Pravilnika.

(2) Kamatne stope iz stavka 1. ovog članka Banka može izmijeniti u razdoblju od zaključenja ugovora do povrata kredita.

Članak 19.

(1) Banka će o promjenama Administrativne kamatne stope iz članka 18. Pravilnika obavijestiti potrošača iz članka 3. stavak 2. Pravilnika najmanje 15 dana prije nastupa promjene.

3.4. Kamatna stopa promjenjiva na temelju odluke eksternih nadležnih tijela, odnosno institucija

Članak 20.

(1) Banka može kamatne stope, koje su ugovorene na temelju odluka eksternih nadležnih tijela, odnosno institucija, izmijeniti u bilo kojem trenutku na temelju odluke eksternog nadležnog tijela, odnosno institucije.

3.5. Ostali troškovi i premija rizika

Članak 21.

(1) Banka može Odlukom o kamatnim stopama Banke odrediti ostale troškove i premiju rizika te ih za trajanja poslovnog odnosa izmijeniti u bilo kojem trenutku.

(2) Banka će ostale troškove i premiju rizika utvrđivati kao postotak ili postotni bod uvećanja referentne kamatne stope na godišnjoj razini.

Članak 22.

(1) Banka će o promjenama ostalih troškova i premije

rizika iz članka 21. Pravilnika obavijestiti potrošača iz članka 3. stavak 2. Pravilnika najmanje 15 dana prije nastupa promjene.

4. PONOVO ODREĐIVANJE VISINE PROMJENJIVE KAMATNE STOPE (REPRICING)

Članak 23.

(1) Promjena visine kamatne stope, odnosno repricing (u nastavku teksta: Repricing) predstavlja ponovno određivanje visine kamatne stope koju Banka provodi sukladno ugovorenim uvjetima o promjenjivosti.

(2) Repricing razdoblje je razdoblje između dva uzastopna utvrđivanja visine kamatne stope.

4.1. Učestalost Repricinga

Članak 24.

(1) Ako nije drugačije ugovoreno, Banka će:

1. u slučaju Promjenjive kamatne stope koja je utvrđena na temelju Referentne kamatne stope iz članka 8. stavak 1. točka 1. do točke 3., izmjenu visine kamatne stope provoditi sukladno vremenskom obilježju Referentne kamatne stope i prema ugovorenom datumu promjene kamatne stope,
2. u slučaju Promjenjive kamatne stope koja je utvrđena na temelju Referentne kamatne stope iz članka 8. stavak 1. točka 4., izmjenu visine kamatne stope provoditi mjesečno, odnosno tromjesečno i prema ugovorenom datumu promjene kamatne stope,
3. u slučaju Promjenjive kamatne stope koja je utvrđena na temelju Referentne kamatne stope iz članka 8. stavak 1. točka 5. do točke 7., izmjenu visine kamatne stope provoditi sukladno promjenama Referentne kamatne stope,
4. u slučaju Administrativnih kamatnih stopa, odnosno kamatnih stopa koje su promjenjive na temelju odluke eksternih nadležnih tijela, odnosno institucija, izmjenu visine kamatne stope provoditi sukladno odlukama nadležnog tijela Banke, odnosno odlukama eksternih nadležnih tijela, odnosno institucija.

4.2. Formiranje Referentne kamatne stope za Repricing

Članak 25.

(1) Banka će Referentne kamatne stope za potrebe Repricinga formirati na sljedeći način:

1. Za kredite čija je kamatna stopa vezana uz Referentne kamatne stope iz članka 8. stavak 1. točka 1. do točke 4. Pravilnika, standardna postavka je kamatna stopa utvrđena na Reuters-u u 11 sati dva radna dana prije

početka Repricing razdoblja u kojem je obavljena isplata sredstava i ista vrijedi do kraja Repricing razdoblja, ako ugovorom ili za pojedini proizvod nije drugačije utvrđeno. Ako je u jednom Repricing razdoblju bilo više isplata tranši kredita ili višekratnih korištenja, za svako korištenje unutar istog Repricing razdoblja Banka će primijeniti kamatnu stopu koja je vrijedila kod prvog korištenja, ako to nije drugačije ugovoreno.

2. Za određene kreditne proizvode i za primljena sredstva depozita čija je kamatna stopa vezana uz Referentne kamatne stope iz članka 8. stavak 1. točka 1. do točke 4. Pravilnika, standardna postavka je kamatna stopa utvrđena na Reuters-u u 11 sati dva radna dana prije puštanja kredita u korištenje ili primitka sredstava depozita i ista vrijedi tijekom cijelog Repricing razdoblja. Ako u jednom Repricing razdoblju postoji više isplata tranši kredita ili višekratno korištenje po ovom modelu, za svako korištenje Banka će formirati kamatnu stopu na tako opisan način, ako to nije drugačije ugovoreno.
3. Za ostale Referentne kamatne stope Banka provodi ažuriranje sukladno uputama i procedurama koji vrijede za predmetne Referentne kamatne stope i/ili vrste proizvoda.

4.3. Datum Repricinga

Članak 26.

(1) Banka će primjenjivati dva načina Repricinga:

1. na početku kalendarskih razdoblja:
  - kod mjesečnog Repricinga – kamatnu stopu Banka određuje na početku kalendarskog mjeseca (01.01., 01.02., 01.03. ...), sukladno načinu formiranja Referentne kamatne stope za tekuće Repricing razdoblje, utvrđenom u dijelu 5.2. Pravilnika,
  - kod kvartalnog Repricinga – kamatnu stopu Banka određuje na početku kalendarskog kvartala (01.01., 01.04., 01.07. i 01.10.), sukladno načinu formiranja Referentne kamatne stope za tekuće Repricing razdoblje, utvrđenom u dijelu 5.2. Pravilnika,
  - kod polugodišnjeg Repricinga – kamatnu stopu Banka određuje na početku kalendarskog polugodišta (01.01. i 01.07.), sukladno načinu formiranja Referentne kamatne stope za tekuće Repricing razdoblje, utvrđenom u dijelu 5.2. Pravilnika,
  - kod godišnjeg Repricinga – kamatnu stopu Banka određuje na početku kalendarske godine (01.01.), sukladno načinu formiranja Referentne kamatne stope za tekuću godinu,

utvrđenom u dijelu 5.2. Pravilnika.

2. na ugovorom ili na drugi način utvrđen datum:
  - kod mjesečnog Repricinga – kamatnu stopu Banka određuje na utvrđeni datum za sljedeće mjesečno Repricing razdoblje (npr. od 15.01. do 15.02. ili npr. od 30.04. do 31.05.),
  - kod tromjesečnog Repricinga – kamatnu stopu Banka određuje na utvrđeni datum za sljedeće tromjesečno Repricing razdoblje (npr. od 15.09. do 15.12. ili npr. od 30.06. do 30.09.),
  - kod šestomjesečnog Repricinga – kamatnu stopu Banka određuje na utvrđeni datum za sljedeće šestomjesečno Repricing razdoblje (npr. od 23.03. do 23.09. ili npr. od 31.01. do 31.07.),
  - kod godišnjeg Repricinga – kamatnu stopu Banka određuje na utvrđeni datum za sljedeće godišnje Repricing razdoblje, odnosno za sljedećih godinu dana (npr. od 12.05. do 12.05. ili npr. od 31.12. do 31.12.).

(2) Iznimno od odredbi stavka 1. ovog članka Banka može primjenjivati i utvrđivati i druge učestalosti Repricinga.

5. MOGUĆNOST PROMJENE ADMINISTRATIVNIH KAMATNIH STOPA

Članak 27.

(1) Banka može promijeniti ugovorene Administrativne kamatne stope na temelju Odluke nadležnog tijela Banke, u svakom od sljedećih slučajeva:

1. promjene stope inflacije, mjerene postotnom promjenom potrošačkih cijena, za više od 3% u odnosu na isti mjesec prethodne godine¹,
2. za kredite ugovorene uz valutnu klauzulu ili u stranoj valuti, kada je došlo do deprecijacije kune u odnosu na ugovorenu valutu za više od 3 % na razini kalendarske godine²,
3. povećanja cijena izvora sredstava Banke (kredita, zajmova, izdanih vrijednosnih papira i drugih izvora sredstava),
4. promjenama kamatnih stopa na kredite, odnosno depozite kod drugih banaka.

(2) Pored slučajeva navedenih u stavku 1. ovog članka, Banka može promijeniti ugovorene Administrativne kamatne stope iz članka 18. Pravilnika, marže iz članka 15. Pravilnika te ostale troškove iz članka 21. Pravilnika i uslijed događaja koji mogu utjecati na troškove financiranja i/ili poslovni odnos s klijentom, a

¹ Podrazumijeva stopu inflacije za razdoblje od 12 mjeseci i koje ne mora biti kalendarska godina.

² Podrazumijeva promjenu tečaja na godišnjoj razini, tj. zadnji dan godine u odnosu na zadnji dan prethodne godine.

koji mogu biti posljedica:

1. promjene propisa, uključujući i promjene ili donošenje novih akata Hrvatske narodne banke (u nastavku teksta: HNB),
2. kretanja premija rizika za Hrvatsku,
3. nemogućnosti financiranja na temelju ugovorene kamatne stope te
4. promjena drugih okolnosti koje utječu na troškove financiranja i/ili poslovni odnos s klijentom.

(3) Premiju rizika iz članka 21. Pravilnika Banka može mijenjati kao posljedicu:

1. kretanja premija rizika za Hrvatsku te
2. promjene kreditne sposobnosti klijenta uslijed promjene njegova kreditnog rejtinga, ako Banka koristi interni rejting za raspoređivanje klijenata prema kvaliteti poslovanja.

6. OBRAČUN KAMATE

Članak 28.

(1) U svojem poslovanju Banka može ugovarati sljedeće vrste kamata:

1. redovne kamate,
2. interkalarne kamate i
3. zatezne kamate.

(2) Redovne kamatne stope mogu biti:

1. aktivne - koje Banka obračunava na poslove iz članka 2. stavak. 2. točka 1. Pravilnika i
2. pasivne - koje Banka obračunava na poslove iz članka 2. stavak. 2. točka 2. Pravilnika.

(3) Interkalarna kamata je kamata koju Banka obračunava u razdoblju korištenja kredita.

(4) Zatezna kamata je kamata koju Banka obračunava na dospjele, a nepodmirene obveze.

(5) Pored kamata iz stavka 1. ovog članka u poslovima eskontiranja mjenica i otkupa potraživanja Banka ugovara diskontnu kamatnu stopu, tj. kamatnu stopu koju Banka obračunava od datuma eskonta mjenice ili otkupa potraživanja do datuma dospijea obveze po eskontiranoj mjenici ili otkupljenom potraživanju.

Članak 29.

(1) Obračun kamata Banka će provoditi na način utvrđen točkom 12. Pravilnika.

(2) Ako nije drugačije ugovoreno, razdoblje za koje Banka provodi obračun kamate uobičajeno odgovara Repricing razdoblju.

(3) Ovisno o tipu proizvoda, načinu i metodi obračuna i ako nije drugačije ugovoreno, računanje dana za obračun kamata Banka provodi na sljedeće načine:

1. prvi dan ulazi, a zadnji ne ulazi ili
2. prvi dan ne ulazi, a zadnji dan ulazi u obračun.

Članak 30.

(1) Banka će obračune kamata provoditi na sljedeće načine:

1. na kraju kalendarskih razdoblja – Banka obračunava kamatu za prethodno razdoblje:
  - kod mjesečnog obračuna – kamatnu stopu Banka obračunava na kraju kalendarskog mjeseca (31.01. za siječanj, 28.02./29.02. za veljaču, 31.03. za ožujak...) za proteklo mjesečno obračunsko razdoblje,
  - kod kvartalnog obračuna – kamatnu stopu Banka obračunava na kraju kalendarskog kvartala (31.03., 30.06., 30.09. i 31.12.) za proteklo kvartalno obračunsko razdoblje,
  - kod polugodišnjeg obračuna – kamatnu stopu Banka obračunava na kraju kalendarskog polugodišta (30.06. i 31.12.) za proteklo polugodišnje obračunsko razdoblje ili
  - nekom drugom učestalosti na zadnji dan obračunskog razdoblja (dvomjesečno, godišnje i slično).
2. na ugovorom ili na drugi način utvrđen datum:
  - kod mjesečnog obračuna – kamatnu stopu Banka obračunava na utvrđeni datum u mjesecu za prethodno mjesečno obračunsko razdoblje (npr. 15.02. za razdoblje od 15.01. do 15.02.),
  - kod tromjesečnog obračuna – kamatnu stopu Banka obračunava na utvrđeni datum u tromjesečju za prethodno tromjesečno obračunsko razdoblje (npr. 15.02. za razdoblje od 15.11. do 15.02.),
  - kod šestomjesečnog obračuna – kamatnu stopu Banka obračunava na utvrđeni datum u šestomjesečnom razdoblju za prethodno šestomjesečno obračunsko razdoblje (npr. 15.08. za razdoblje od 15.02. do 15.08.) ili
  - nekom drugom učestalosti na utvrđeni dan u obračunskom razdoblju (dvomjesečno, godišnje, jednokratno i slično).

7. DOSPIJEĆE I NAMIRIVANJE KAMATE

Članak 31.

(1) Kamata s osnove kredita dospijeva na plaćanje zadnjim danom obračunskog razdoblja, odnosno sukladno datumu navedenom u ugovoru, odnosno obavijesti, a namirivanje kamate može biti provedeno:

1. direktnim terećenjem računa klijenta u Banci ili

2. uplatom od strane klijenta ili treće osobe.

8. ISPLATA KAMATA

Članak 32.

(1) Ako nije drugačije ugovoreno, na sredstva na računima klijenata u Banci (depoziti po viđenju i nenamjenski oročeni depoziti), Banka će za iznos obračunate kamate odobriti račun klijenta sukladno dinamici i uvjetima utvrđenim Odlukom o kamatnim stopama Banke, ovim Pravilnikom ili drugim internim aktom Banke kojim je regulirano pitanje isplate kamate.

(2) Na namjenski oročene depozite Banka će obračunavati i isplaćivati kamatu na način utvrđen ugovorom o namjenski oročenom depozitu.

(3) Ako nije drugačije ugovoreno, Banka će sredstva oročenih depozita nakon isteka oročenja, a koja su uvećana za obračunatu kamatu, prenijeti na račun sredstava po viđenju klijenta.

(4) Nakon isteka roka oročenja, Banka će obračunavati kamatu u visini kamatne stope na depozite po viđenju utvrđenu Odlukom o kamatnim stopama Banke, ako klijent nije ugovorio produženje roka oročenja, odnosno ugovorio novo oročenje.

9. PRIJEVREMENA OTPLATA

Članak 33.

(1) Kod prijevremene otplate kredita Banka će obračunati i naplatiti kamatu za razdoblje do dana kada je kredit dijelomično ili u cijelosti prijevremeno otplaćen.

(2) Na ostatak neotplaćenog dijela kredita Banka će obračunavati kamatu sukladno ugovoru.

10. PRIJEVREMENO RAZROČENJE DEPOZITA

Članak 34.

(1) Banka može, na zahtjev klijenta, prijevremeno razročiti depozit.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka, ako nije drugačije ugovoreno, Banka će za razdoblje oročenja obračunati kamatu sukladno Odluci o kamatnim stopama Banke.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovog članka, ako nije drugačije ugovoreno, Banka će na iznos prijevremeno razročеног depozita obračunati kamatu po stopi različitoj od ugovorene, a sukladno važećim aktima Banke.

11. METODE OBRAČUNA KAMATA

Članak 35.

(1) Prilikom obračuna i izračunavanja redovnih

kamata, za računanje dana Banka može koristiti sljedeće metode:

1. engleska metoda - prema kojoj godina ima 365 dana (prijestupna godina 366 dana), a dane u mjesecima Banka obračunava prema kalendaru,
2. njemačka metoda - prema kojoj godina ima 360 dana, a svaki mjesec 30 dana te
3. francuska metoda - prema kojoj godina ima 360 dana, a dane u mjesecima Banka obračunava prema kalendaru.

(2) Metode obračuna kamata dane su u Prilogu 1. Pravilnika i njegov su sastavni dio.

Članak 36.

(1) Ako nije drugačije ugovoreno, kod kredita građanima kod kojih se otplata vrši u jednakim mjesečnim anuitetima Banka primjenjuje njemačku metodu obračuna kamata.

(2) Ako nije drugačije ugovoreno, kod kredita pravnim osobama kod kojih se otplata vrši u jednakim anuitetima Banka primjenjuje njemačku metodu obračuna kamata.

(3) Iznimno od odredbi stavka 1. ovog članka, Banka može primjenjivati i druge metode u slučaju namjenskog zaduženja kod drugih banaka u svrhu kreditiranja plasmana Klijenta. U tom slučaju ugovorom o kreditu Banka će s Klijentom korisnikom sredstava ugovoriti obračun kamata prema metodi obračuna davatelja sredstava.

(4) Ako nije drugačije ugovoreno, kod kredita građanima koji se otplaćuju u ratama ili sa mjesečnim obračunom kamata, a glavnicom na kraju razdoblja te na sve depozite Banka će primjenjivati englesku metodu obračuna kamata.

12. INTERKALARNA KAMATA

Članak 37.

(1) Banka će obračunavati interkalarnu kamatu u razdoblju korištenja kredita od dana prvog korištenja kredita do prijenosa kredita u otplatu.

(2) Ako nije drugačije ugovoreno, Banka će obračun provoditi prema engleskoj metodi obračuna, uzimajući u obzir stvarni broj dana.

(3) Ako nije drugačije ugovoreno ili ugovorom nije posebno utvrđena interkalarna kamata, obračunava se u visini redovne kamate.

13. REDOVNA KAMATA

Članak 38.

(1) Banka će obračunavati redovnu kamatu na nedospjelu glavnicu kredita, glavnicu depozita te na iskorišteni dio revolving kredita i okvira po tekućim i poslovnim računima.

14. ZATEZNA KAMATA

Članak 39.

(1) Ako nije drugačije ugovoreno, Banka će, za obračun i plaćanje zateznih kamata kada klijent kasni s ispunjavanjem obveza prema Banci, primijeniti zakonsku zateznu kamatu koja je promjenjiva sukladno propisima.

(2) Zateznu kamatu Banka će obračunavati primjenom dekurzivnog jednostavnog kamatnog računa.

(3) Zateznu kamatu Banka obračunava na iznos dospjele glavnice, naknade te ostalih troškova bez pripisa zatezne kamate glavnici, odnosno naknadama i ostalim troškovima istekom obračunskog razdoblja.

(4) Zateznu kamatu Banka obračunava primjenom zakonom propisanog matematičkog izraza.

(5) Zateznu kamatu Banka obračunava za cijelo vrijeme zakašnjenja, od prvog dana nakon datuma dospijea, bez obračuna kamate na kamatu.

(6) Iznimno, kod pojedinih kreditnih proizvoda za fizičke osobe, zatezne kamate Banka obračunava u roku od 8 dana od dospijea kredita. Korisnicima kredita koji dospjele obveze ne podmire unutar navedenog roka, Banka obračunava zatezne kamate za razdoblje od dana dospijea do dana naplate.

(7) Ako nije drugačije ugovoreno ili utvrđeno aktima Banke, zateznu kamatu Banka obračunava krajem svakog mjeseca.

15. ISKAZIVANJE EFEKTIVNE KAMATNE STOPE

Članak 40.

(1) Na izračun i iskazivanje EKS-a na dane kredite i primljene depozite Banka primjenjuje odredbe zakonskih propisa, Odluke o efektivnoj kamatnoj stopi kreditnih institucija i kreditnih unija te ugovaranju usluga s potrošačima s pripadajućom Uputom za primjenu Odluke o efektivnoj kamatnoj stopi kreditnih institucija i kreditnih unija te ugovaranju usluga s potrošačima.

16. KAMATA NA KREDIT U MIROVANJU (POČEK ILI GRACE RAZDOBLJE)

Članak 41.

(1) Banka će smatrati da je kredit u mirovanju ako je u potpunosti iskorišten, a bit će prenesen u otplatu istekom ugovorenog vremenskog razdoblja počeka ili grace razdoblja.

(2) Ako nije drugačije ugovoreno ili posebnom odlukom nadležnog tijela Banke utvrđeno, na kredite koji se nalaze u mirovanju Banka obračunava redovnu kamatu na nedospjeli iznos glavnice kredita.

(3) Kamatu na kredite u mirovanju klijent plaća u intervalima (mjesečno, tromjesečno, polugodišnje i sl.), sukladno zaključenom ugovoru, odnosno odluci nadležnog tijela Banke.

17. NAPLATA I REDOSLIJED NAPLATE

Članak 42.

(1) Banka ima pravo teretiti račun klijenta u Banci, za dospjela nepodmirena dugovanja klijenta:

1. direktnim terećenjem,
2. ovisno o ovlaštenjima danim u ugovoru i
3. primljenim instrumentima osiguranja.

(2) Dospjela nepodmirena dugovanja, ako nije drugačije ugovoreno s klijentom, Banka zatvara prema zakonskim propisima prema sljedećem rasporedu:

1. troškovi (uključivo troškove ovršnog i parničnog postupka te javnobilježničke, odvjetničke i druge troškove),
2. potraživanja s osnove naknada,
3. potraživanja s osnove zateznih kamata,
4. potraživanja s osnove redovnih kamata te
5. potraživanja s osnove glavnice.

18. KREDITI UZ NAMJENSKE DEPOZITE

Članak 43.

(1) Za kredite koje Banka odobrava uz namjenski oročene depozite, Banka može utvrditi najmanju kamatnu maržu, kao razliku između visine kamatne stope za kredit i kamatne stope za namjenski depozit.

(2) Kamatna marža iz stavka 1. ovog članka vrijedi za cijelo vrijeme trajanja kreditnog odnosa uz ugovaranje jednakih Repricing razdoblja za kredit i depozit.

(3) Odstupanja od odredbi prethodnih stavaka ovog članka može odobriti isključivo Uprava Banke.

19. TRETMAN PREPLATE

Članak 44.

(1) Ako je dospjeli iznos duga plaćen u većem iznosu od

iznosa zaduženja na dan dospijea, preplaćeni iznos Banka raspoređuje na račun preplate.

(2) Račun preplate Banka zatvara povratom preplate ili zatvaranjem sljedećeg dospelog duga, ovisno o iznosu preplate i dogovoru s klijentom.

(3) Kod kredita ugovorenih uz primjenu valutne klauzule, Banka iznos preplate knjigovodstveno vodi u ugovorenoj valuti obračunatoj prema ugovorenom tečaju za tu valutu na dan uplate temeljem koje je nastala pretplata.

(4) Iznos valute čini osnovu za namirenje sljedećeg dospelog duga klijenta ili za povrat preplaćenog iznosa klijentu, preračunat u kunsku protuvrijednost na dan dospijea/povrata prema ugovorenom tečaju.

(5) Ako je dug plaćen prije roka dospijea ili u većem iznosu, Banka ne obračunava i ne isplaćuje pasivnu kamatu.

20. TEČAJ

Članak 45.

(1) Za kredite i depozite s valutnom klauzulom Banka primjenjuje ugovoreni tečaj.

(2) Potraživanja po kreditima s valutnom klauzulom Banka vodi u deviznoj protuvrijednosti i iznosu valute:

1. do datuma dospijea, ako je ugovorena otplata po određenom tečaju na dan dospijea,
2. do datuma otplate, ako je ugovorena otplata po određenom tečaju na dan plaćanja.

(3) Devizne kredite i depozite Banka vodi u devizama do konačnog podmirivanja obveze od strane klijenta, odnosno Banke.

21. OBRAČUNI KAMATA U POSLOVANJU BANKE

21.1. Pravne osobe

Članak 46.

(1) Na depozite po viđenju pravnih osoba Banka obračunava kamatu kvartalno, proporcionalnom metodom, a sukladno Pravilniku i odlukama Uprave Banke. Kamatu obračunava do 3 (tri) radna dana nakon isteka obračunskog kvartala za obračunski kvartal i knjiži s datumom valute zadnjeg dana obračunskog kvartala. Banka isplaćuje kamatu u roku do 8 (osam) radnih dana od dana obračuna.

(2) Na oročene depozite pravnih osoba Banka obračunava kamatu mjesečno, proporcionalnom metodom. Kamatu obračunava prvog radnog dana nakon isteka obračunskog mjeseca, za obračunsko razdoblje i knjiži s datumom valute zadnjeg dana

obračunskog mjeseca i/ili na dan dospijeća u skladu s ugovorom. U slučaju da je ugovorena isplata kamate, isplata je u roku do 8 (osam) radnih dana od dana obračuna.

(3) Na oročeni depozit pravne osobe razročen prije isteka ugovorenog roka oročenja, Banka, za razdoblje od prethodnog obračuna, obračunava i isplaćuje kamatu u skladu s posebnom Odlukom Uprave Banke o prijevremenom razročenju predmetnog depozita.

(4) Na oročene depozite pravnih osoba s otkaznim rokom Banka obračunava kamatu mjesečno, proporcionalnom metodom. Kamatu obračunava prvog radnog dana nakon isteka obračunskog mjeseca, za obračunsko razdoblje, s datumom valute zadnjeg dana obračunskog mjeseca i na dan povrata depozita u skladu s ugovorom. U slučaju da je ugovorena isplata kamate, isplata je u roku do 8 (osam) radnih dana od dana obračuna.

(5) Na kredite pravnim osobama Banka obračunava kamatu mjesečno, tromjesečno, kvartalno, polugodišnje ili godišnje, proporcionalnom metodom. Kamatu obračunava prvog radnog dana nakon isteka obračunskog razdoblja, za obračunsko razdoblje, s datumom valute zadnjeg dana obračunskog razdoblja i na dan dospijeća u skladu s ugovorom.

(6) Na sredstva koja klijent polaže na račun Banke s osnova realizacije uvoznih poslova i drugih obveza prema inozemstvu te na druge ugovorene ili propisane beskamatne pologe Banka ne obračunava i ne plaća kamatu.

(7) Prilikom kupnje vrijednosnih papira Banka obračunava kamatu (eskont) na dan kupnje vrijednosnih papira, primjenom proporcionalne metode za razdoblje od dana eskonta do dana dospijeća mjenice ili drugog vrijednosnog papira koji se otkupljuje. Obračunatu kamatu Banka oduzima od nominalnog iznosa otkupljenog vrijednosnog papira na dan otkupa.

(8) Za obračun kamata kod plasmana odobrenih iz namjenskih izvora Banka primjenjuje izračun po kojem plaća svoje obveze na ime kamata prema svom kreditoru.

(9) Ako su ugovorom utvrđeni uvjeti obračuna kamata različiti od uvjeta navedenih ovom članku, prilikom obračuna kamata Banka primjenjuje odredbe ugovora.

21.2. Financijske institucije

Članak 47.

(1) Kamatnu stopu na bankovne pozajmice Banka

ugovara za svaku transakciju pojedinačno u skladu s Pravilnikom o trgovanju kunama Tržišta novca Zagreb. Banka obračunava i naplaćuje kamatu u skladu s pojedinačnim ugovorom (Zaključnicom).

(2) Pri izračunu kamate na bankovne pozajmice Banka koristi proporcionalnu metodu izračuna kamata.

(3) Kamatnu stopu na bankovne kredite i depozite na financijskom tržištu u devizama Banka dogovara se za svaku transakciju pojedinačno. Banka obračunava i naplaćuje kamatu u skladu s pojedinačnim ugovorom.

(4) Kod obračuna kamate Banka koristi proporcionalnu metodu primjenom idealnog broja dana za obračunsko razdoblje (360 dana) u skladu s međunarodnim bankovnim pravilima.

21.3. Fizičke osobe

Članak 48.

(1) Na sredstva na tekućim i žiro računima, štednim računima i ulozima po viđenju fizičkih osoba Banka obračunava kamatu primjenom proporcionalne metode. Pripis kamate Banka obavlja kvartalno i prilikom zatvaranja računa.

(2) Na kunske, devizne te kunske s valutnom klauzulom nenamjenski oročene depozite Banka obračunava kamatu konformnom metodom.

(3) Na depozite iz stavka 2. ovog članka Banka obračunava te pripisuje ili isplaćuje kamatu sukladno pojedinačnom ugovoru:

1. mjesečno - na ugovorom utvrđeni dan u tijeku mjeseca ili na posljednji kalendarski dan u mjesecu,
2. tromjesečno - na ugovorom utvrđeni dan u tijeku tromjesečja,
3. kvartalno (31.03, 30.06, 30.09. i 31.12.),
4. polugodišnje - na ugovorom utvrđeni dan u tijeku polugodišta ili na posljednji kalendarski dan polugodišta - (30.06. i 31.12.),
5. godišnje - na ugovorom utvrđeni dan u tijeku godine ili na posljednji kalendarski dan u godini - (31.12.),
6. nakon isteka roka oročenja ili
7. nakon raskida Ugovora o oročenju.

(4) Kod dugoročnih nenamjenski oročenih depozita s ugovorenom isplatom kamate nakon isteka oročenja, Banka obračunava kamatu mjesečno, a pripis kamate obavlja nakon isteka roka oročenja.

(5) U slučaju raskida ugovora o nenamjenski oročenom depozitu prije isteka ugovorenog roka Banka priznaje

kamatu najdužeg postignutog roka oročenja, a na ostatak do dana razročenja priznaje a' vista kamatu.

(6) Na kunske i devizne namjenski oročene depozite Banka obračunava kamatu konformnom metodom:

1. mjesečno
2. nakon isteka roka oročavanja,
3. nakon raskida Ugovora o oročenju.

(7) Na kunske i devizne namjenski oročene depozite Banka isplaćuje kamatu:

1. nakon isteka roka oročavanja, odnosno sukladno odredbama Ugovora o oročenju
2. nakon raskida Ugovora o oročenju.

(8) U slučaju raskida ugovora o namjenski oročenom depozitu prije isteka ugovorenog roka oročenja Banka obračunava kamatu uz primjenu kamatne stope sukladno odredbama Ugovora o oročenju.

(9) Na okvirne kredite po tekućim računima u kunama obračun kamate Banka obavlja mjesečno, proporcionalnom metodom.

(10) Na kredite fizičkim osobama Banka obračunava kamatu mjesečno proporcionalnom metodom i naplaćuje ju u rokovima dospelja anuiteta (mjesečno). Banka može s korisnikom kredita ugovoriti obračun i naplatu kamate i u drugačijim vremenskim razdobljima.

(11) Iznimno od odredbi stavka 10. ovog članka, Banka može na kredite fizičkim osobama obračunavati kamatu i konformnom metodom.

(12) Za EuroCard MasterCard charge kartice Banka ne obračunava i ne naplaćuje kamatu za razdoblje od dana Izvatka nastalih troškova po kartici do dana dospelja.

(13) Ako korisnik standardne osobne kreditne MasterCard kartice ne podmiri dospelja potraživanja na dan dospelja, Banka obračunava i naplaćuje zateznu kamatu na iznos ukupnog duga od datuma dospelja do datuma provedenog plaćanja sukladno Odluci o kamatnim stopama, a primjenom proporcionalne metode obračuna.

(14) Za revolving Eurocard MasterCard kredite Banka obračunava kamatu na iskorišteni dio kredita mjesečno primjenjujući proporcionalnu metodu.

(15) Ako korisnik revolving Eurocard MasterCard kredita ne podmiri dospelja potraživanja na dan dospelja, Banka obračunava i naplaćuje zateznu

kamatu na iznos ukupnog duga od datuma dospelja do datuma provedenog plaćanja, sukladno Odluci o kamatnim stopama Banke, a primjenom proporcionalne metode obračuna.

22. IZVJEŠTAVANJE

22.1. O obračunatim kamatama

Članak 49.

(1) Ovisno o vrsti kreditnog aranžmana, Banka će klijenta obavijestiti o visini njegove obveze pisanim putem ili nekim drugim dogovorenim načinom obavješćavanja.

(2) Banka će, u depozitnom poslovanju, obavijestiti pisanim putem klijenta o visini obračunate i odobrene kamate, odnosno drugim dogovorenim načinom dostave informacija.

22.2. O promjeni kamatne stope

Članak 50.

(1) U slučaju promjene kamatne stope ili snižavanja kamatne stope za depozite, uslijed promjena navedenih Pravilnikom, Banka će o tome, sukladno zakonskim propisima, obavijestiti potrošača iz članka 2. stavak 2. Pravilnika najmanje petnaest dana prije nastupa promjene i to:

1. pisanim putem i/ili
2. objavom u poslovnim prostorima Banke namijenjenim poslovanju s klijentima i/ili
3. objavljivanjem na internet stranicama Banke.

(2) Ako potrošač iz članka 2. stavak 2. Pravilnika nije suglasan s promjenom iz stavka 1. ovog članka, može najkasnije do datuma nastupa promjene kontaktirati Banku i predložiti okončanje ugovornog odnosa.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovog članka, Banka će s klijentom ugovoriti uvjete povrata do konačnog roka namire, odnosno razuman rok prijevremenog povrata depozita, odnosno kredita.

23. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 51.

(1) Na sve što je Pravilnikom regulirano drugačije od odredbi zakonskih propisa, Banka će primjenjivati odredbe zakonskih propisa.

(2) Banka ima pravo izmjene i dopune Pravilnika uslijed izmjena zakonskih propisa i poslovne politike Banke.

(3) U slučajevima kada na ranije odobrene plasmane obračun i naplata kamata iz Pravilnika nisu odgovarajuće primjenjivi, Banka će primjenjivati odredbe ugovora o pojedinom plasmanu te akte Banke u vezi obračuna i naplate kamata s izmjenama i

dopunama koji su bili važeći od ugovaranja plasmana do donošenja ovog Pravilnika. Na sve što raniji akti Banke ne reguliraju za plasmane iz ovog stavka, Banka primjenjuje Pravilnik.

(4) Ovaj Pravilnik donesen je dana 29.03.2011. godine, a stupa na snagu od 15.04.2011. godine.

(5) Danom primjene Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o obračunu kamate u poslovanju Banke od 02.11.2010. godine.

Prilog 1:

Metode obračuna kamata³

1. METODE OBRAČUNA REDOVNIH KAMATA

Obračun kamata Banka može provoditi primjenom jednostavnog i složenog kamatnog računa.

Jednostavni kamatni račun je kamatni račun kod kojeg Banka u svakom razdoblju kapitalizacije, za vrijeme trajanja kapitalizacije, kamate obračunava uvijek na početnu glavniciu.

Složeni kamatni račun (kamatno-kamatni račun) je kamatni račun kod kojeg Banka obračunatu kamatu za prvo obračunsko razdoblje pribraja početnoj glavnici, pa u idućem obračunskom razdoblju obračunava kamatu na početnu glavniciu uvećanu za iznos kamate iz prvog razdoblja. U svakom sljedećem razdoblju ukamaćivanu kamatu Banka obračunava na preostalu glavniciu uvećanu za obračunatu kamatu iz prethodnog razdoblja ukamaćivanja, odnosno dolazi do obračuna kamate na kamatu (anatocizam).

Neovisno o primjeni jednostavnoga ili složenoga kamatnog računa, Banka može kamatu obračunavati dekurzivno ili anticipativno.

Dekurzivni obračun kamate je obračun kod kojega Banka kamatu obračunava i pribraja glavnici, odnosno isplaćuje na kraju obračunskog razdoblja. Pri ovakvom načinu obračuna Banka obračunava kamatu od početne vrijednosti, tj. od glavnice s početka osnovnog razdoblja kapitalizacije.

Anticipativni obračun kamate je obračun kod kojega Banka kamatu obračunava unaprijed za razdoblje kapitalizacije, odnosno na početku razdoblja ukamaćivanja i to od konačne vrijednosti glavnice tj. iznosa s kraja obračunskog razdoblja. Nakon izračuna, Banka kamatu na početku razdoblja ukamaćivanja oduzima od te glavnice.

³ Definicije i formule navedene pod ovom točkom Priloga 1. preuzete su iz Odluke o efektivnoj kamatnoj stopi kreditnih institucija i kreditnih unija te ugovaranju usluga s potrošačima s Uputom za primjenu Odluke o efektivnoj kamatnoj stopi kreditnih institucija i kreditnih unija te ugovaranju usluga s potrošačima (NN 1/2009 od 02. siječnja 2009. godine). U slučaju nesuglasja, primjenjuje se utvrđeno Odlukom o efektivnoj kamatnoj stopi kreditnih institucija i kreditnih unija te ugovaranju usluga s potrošačima s Uputom za primjenu Odluke o efektivnoj kamatnoj stopi kreditnih institucija i kreditnih unija te ugovaranju usluga s potrošačima (NN 1/2009 od 02. siječnja 2009. godine).

I. JEDNOSTAVAN KAMATNI RAČUN

I.1. Dekurzivni način obračuna kamate

Pri izračunu kamate prema dekurzivnom jednostavnom kamatnom računu Banka primjenjuje sljedeće matematičke izraze:

a) za godine:

$$I = \frac{C \times p \times g}{100}$$

b) za mjesec:

$$I = \frac{C \times p \times mj}{1200}$$

c) za dane:

$$I = \frac{C \times p \times d}{36500}$$

U izrazu pod c) umjesto 36500 može stajati 36600 ili 36000, ovisno o metodi koju Banka primjenjuje (engleska, francuska ili njemačka).

U izrazima pod a), b) i c) simboli imaju sljedeće značenje:

C = iznos glavnice

g = broj godina

mj = broj mjeseci

d = broj dana

p = dekurzivna kamatna stopa

I = iznos kamate

I.2. Anticipativni način obračuna kamate

Za razliku od dekurzivnog načina obračuna kamate, kod kojeg će kredit (dug ili glavnica) nakon isteka ugovorenog roka biti vraćen uvećan za pripadajuću kamatu, kod anticipativnog načina obračuna kamate Banka glavniciu odmah umanjuje za izračunatu kamatu, a nakon isteka roka korisnik kredita (klijent) dužan je vratiti cjelokupni iznos glavnice.

Pri izračunavanju kamate prema anticipativnom jednostavnom kamatnom računu Banka koristi sljedeće matematičke izraze:

$$S_n = C_0 \left(1 - \frac{q}{100} \right)$$

ili

$$S_n = C_0 - D$$

gdje je:

S_n = sadašnja vrijednost budućeg duga (isplaćeni iznos)

q = anticipativna kamatna stopa

C_0 = iznos duga (glavnice) te

D = iznos diskonta.

Navedenim izrazima prikazana je sadašnja vrijednost glavnice koja dospijeva za jednu godinu. Glavnica koja dospijeva za n godina danas vrijedi manje, pa svođenje na sadašnju vrijednost zovemo još i diskontiranje, a kamatni faktor kojim se diskontiranje provodi diskontni faktor.

Primjenom jednostavnoga kamatnog računa iznos diskonta Banka može izračunati na sljedeći način:

a) za godine:

$$D = \frac{C_0 \times q \times \text{godine}}{100 + q \times \text{godine}}$$

b) za mjesece:

$$D = \frac{C_0 \times q \times \text{godine}}{1200 + q \times \text{mjeseci}}$$

c) za dane:

$$D = \frac{C_0 \times q \times \text{dani}}{36500 + q \times \text{dani}}$$

U izrazu pod c) umjesto 36500 može stajati 36600 ili 36000, ovisno o metodi koju Banka primjenjuje (engleska, francuska ili njemačka).

U izrazima a), b) i c) simboli imaju sljedeće značenje:

D = iznos diskonta

C_0 = iznos glavnice te

q = anticipativna kamatna stopa.

II. SLOŽENI KAMATNI RAČUN

Primjena složenog kamatnog računa može prouzročiti anatocizam tj. zaračunavanje kamata na kamate.

U ugovornim i izvanugovornim obveznim odnosima anatocizam nije dopušten u hrvatskom pravnom sustavu.

Od 01.01.2006. godine izuzetak u tom pogledu su računi depozita i štednih pologa kod banaka i drugih financijskih institucija (čl. 27. st. 3. Zakona o obveznim odnosima NN 35/2005 od 17.03.2005. godine), a do 01.01.2006. godine od zabrane anatocizma bile su izuzete dospjele neisplaćene ugovorne kamate u kreditnim poslovima banaka i drugih bankarskih organizacija.

U ovome dijelu Pravilnika složeni kamatni račun razmotren je samo s matematičkog gledišta.

II.1. Dekurzivni način obračuna kamate

Za ukamačivanje glavnice uz primjenu dekurzivnog složenog kamatnog računa Banka koristi matematički izraz:

$$C_n = C_0 \left(1 + \frac{p}{100}\right)^n$$

Konačnu vrijednost C_n dobijemo tako da početnu vrijednost C_0 pomnožimo s n -tom potencijom izraza:

$$\left(1 + \frac{p}{100}\right)$$

Ovaj izraz predstavlja dekurzivni kamatni faktor i označen je r te formulu za izračunavanje konačne vrijednosti primjenom dekurzivnog načina obračuna kamate i složenoga kamatnoga računa možemo pisati i ovako:

$$C_n = C_0 r^n$$

Izraz r^n je konačna vrijednost jedne novčane jedinice zajedno s kamatom obračunatom dekurzivno za n razdoblja uz kamatnu stopu p .

II.2. Anticipativni način obračuna kamate

Primjena složenoga kamatnog računa uz anticipativni način obračuna kamata je složenija te financijska matematika pruža mogućnost da ustanovi kojoj anticipativnoj kamatnoj stopi (q) odgovara dekurzivna kamatna stopa (p), što matematički izvodimo na sljedeći način:

$$C_0 \left(1 - \frac{q}{100}\right) = \frac{C_0}{1 + \frac{p}{100}}$$

Iz čega slijedi da je:

$$p = \frac{100 \times q}{100 - q}$$

odnosno da je:

$$q = \frac{100 \times p}{100 + p}$$

Jednaki početni iznosi uz istu kamatnu stopu, istu kapitalizaciju i isti broj godina kod anticipativnog ukamačivanja daju veće konačne vrijednosti nego kod dekurzivnog ukamačivanja zato što su pri dekurzivnom ukamačivanju izračunate kamate od vrijednosti iznosa na početku godine, dok su kod anticipativnog obračunavanja kamate izračunate od vrijednosti iznosa na kraju godine.

III. RELATIVNA I KONFORMNA KAMATNA STOPA

Ako su razdoblje ukamaćivanja i razdoblje na koje se nominalna kamatna stopa odnosi jednake duljine, nominalnu kamatnu stopu možemo izravno upotrijebiti u matematičkom izrazu za izračunavanje kamata.

U slučajevima kada nominalna kamatna stopa nije prilagođena obračunskim razdobljima (npr. kamatna stopa je izražena na godišnjoj razini, a obračun kamata je mjesečni), nominalnu kamatnu stopu preračunavamo u kamatnu stopu za kraće ili duže vremensko razdoblje na sljedeća dva načina:

1. relativnim (razmjernim ili proporcionalnim) i
2. konformnim načinom.

Kod jednostavnoga kamatnog računa upotreba nominalne kamatne stope ili odgovarajuće relativne kamatne stope dovodi do iste konačne vrijednosti, tj. istih kamata.

Kod složenoga kamatnog računa upotreba nominalne kamatne stope i odgovarajuće relativne kamatne stope ne dovode do iste konačne vrijednosti glavnice.

Konačna ili buduća vrijednost glavnice jednaka je uz upotrebu nominalne kamatne stope, kao i uz upotrebu odgovarajuće konformne kamatne stope, tj. složene kamate su jednake.

Kod složenoga kamatnog računa postoje razlike između relativne i konformne kamatne stope.

III.1. Relativna kamatna stopa

Relativna (razmjerna ili proporcionalna) kamatna stopa računa se prema odnosu duljine razdoblja na koji se odnosi nominalna kamatna stopa i duljine vremenskog razdoblja za koje se vrši obračun kamate.

Preračunavanje kamatne stope na elementarno razdoblje ukamaćivanja obavlja se jednostavnim dijeljenjem nominalne kamatne stope omjerom razdoblja na koje se ona odnosi i elementarnog razdoblja ukamaćivanja.

III.2. Konformna kamatna stopa

Konformna kamatna stopa je ona kamatna stopa koja za istu glavicu daje jednaku kamatu bez obzira provodi li se obračun u dužim ili kraćim vremenskim razdobljima od razdoblja na koje se odnosi nominalna kamatna stopa, a računa se prema formuli:

$$p' = 100 \times \left[\left(1 + \frac{p}{100} \right)^m - 1 \right]$$

odnosno

$$p' = 100 \times \left(\sqrt[m]{r} - 1 \right)$$

gdje je:

p = godišnja dekurzivna kamatna stopa,

p' = konformna kamatna stopa za razdoblja kraća (duža) od jedne godine te

m = broj obračunskih razdoblja.

Preračunavanje kamatne stope na elementarno razdoblje ukamaćivanja obavlja se prema načelu očuvanja ekvivalencije kapitala.

Konformna kamatna stopa može se računati uz primjenu dekurzivnoga i anticipativnog načina obračuna kamate. Formula za izračunavanje konformne kamatne stope dekurzivnim načinom ima ovaj oblik:

$$p'd = 100 \times \left[\left(1 + \frac{p}{100} \right)^{\frac{d}{365}} - 1 \right]$$

gdje je:

$p'd$ = konformna kamatna stopa za određeni broj dana na godišnjoj razini,

p = godišnja kamatna stopa te

d = broj dana za koji se izračunava konformna kamatna stopa.

Matematički izraz za konformnu kamatnu stopu uz primjenu anticipativnog načina obračuna izgleda ovako:

$$q' = 100 \times \left[1 - \left(1 - \frac{q}{100} \right)^{\frac{1}{m}} \right]$$

pri čemu simboli imaju sljedeće značenje:

q' = anticipativna konformna kamata,

q = godišnja anticipativna kamata te

m = broj obračunskih razdoblja.

IV. NAČINI OTPLATE KREDITA

Pored jednokratnog i sukcesivnog povrata kredit se može otplatiti na sljedeće načine:

1. u jednakim otplatnim ratama (anuitetima), pri čemu se tijekom otplate iznos kamate smanjuje, a otplatne kvote povećavaju, što je posljedica činjenice da se kamate obračunavaju na ostatak duga koji se smanjuje.
2. u promjenjivim otplatnim ratama (anuitetima), pri čemu su otplatne kvote jednake tijekom otplate.

U nastavku su navedeni primjeri izračuna navedena dva načina izračuna otplatnih rata (anuiteta), a simboli imaju sljedeća značenja:

C = iznos glavnice,

p = godišnja dekurzivna kamatna stopa,

C_k = glavnica (ostatak duga) na kraju k-tog razdoblja,
 R_k = iznos otplatne rate (anuiteta) na kraju k-tog razdoblja,
 n = broj razdoblja otplate kredita,
 Q_k = iznos otplatne kvote na kraju k-tog razdoblja te
 I_k = iznos kamate na kraju k-tog razdoblja.

IV.1. Otplata kredita jednakim otplatnim ratama

Kredit C treba otplatiti u n jednakih otplatnih rata (anuiteta) R koje dospijevaju u jednakim vremenskim jedinicama na kraju svakog razdoblja, uz godišnju dekurzivnu kamatnu stopu p . Razdoblje ukamaćivanja je jednako jedinici vremenskog dospijeća između rata (anuiteta).

Rata (anuitet) se izračunava iz izraza:

$$R_k = R = C \frac{r^2(r-1)}{r^2-1}$$

gdje je:

$$r = 1 + \frac{p}{100}$$

kamate na kraju razdoblja k iznose

$$I_k = \frac{C_{k-1}p}{100}$$

otplatna kvota na kraju razdoblja k iznosi

$$Q_k = R - I_k$$

glavnica na kraju razdoblja k iznosi

$$C_k = C_{k-1} - Q_k$$

pri čemu prethodna četiri izraza vrijede za sva razdoblja otplate kredita $k = 1, \dots, n$.

Zbroj svih otplatnih kvota jednak je iznosu kredita

$$C = \sum_{k=1}^n Q_k$$

a kako za svako razdoblje k vrijedi

$$R = I_k + Q_k$$

to je, zbrajajući za sva razdoblja,

$$\sum_{k=1}^n R_k = \sum_{k=1}^n I_k + \sum_{k=1}^n Q_k$$

$$n \times R = \sum_{k=1}^n I_k + C$$

odnosno ukupne kamate su

$$\sum_{k=1}^n I_k = nR - C$$

a zadnja otplatna kvota uvijek je jednaka ostatku duga iz prethodnog razdoblja

$$Q_n = C_{n-1}$$

IV.2. Otplata kredita uz jednake otplatne kvote

Kredit C treba otplatiti u promjenjivim otplatnim ratama (anuitetima) R_k na kraju svakog razdoblja k u kojima su otplatne kvote jednake, uz godišnju dekurzivnu godišnju kamatnu stopu p i vrijeme otplate n .

Najprije se izračunaju jednake otplatne kvote za svako razdoblje k

$$Q_k = Q = \frac{C}{n}$$

$k = 1, \dots, n$

Ostatak duga na kraju k-tog razdoblja

$$C_k = C_{k-1} - Q \quad \text{ili} \quad C_k = C \left(1 - \frac{k}{n}\right)$$

Kamata na kraju k-tog razdoblja

$$I_k = \frac{C_{k-1}p}{100} \quad \text{ili} \quad I_k = C \left(1 - \frac{k-1}{n}\right) \frac{p}{100}$$

Promjenjiva rata (anuitet) na kraju k-tog razdoblja jednaka je

$$R_k = I_k + Q \quad \text{ili} \quad R_k = \frac{C}{n} \left[\left(n - k + 1\right) \frac{p}{100} + 1 \right]$$

Ukupne su kamate jednake

$$\sum_{k=1}^n I_k = \frac{Cp}{200} (n+1)$$

te vrijedi

$$Q_n = C_{n-1}$$

2. METODE OBRAČUNA ZATEZNIH KAMATA

Sukladno odredbama Zakona o kamatama, od 20. srpnja 2004. godine nadalje, zatezna kamata se obračunava primjenom jednostavnog kamatnog računa.

Za obračunsko razdoblje na razini godine primjenjuje se sljedeći matematički izraz:

$$K = \frac{C * p * d}{36.500}$$

gdje je:

K = iznos zatezne kamate,

C = glavnica,

p = stopa zatezne kamate,

d = broj dana

Broj dana je uvijek 365 dana bez obzira na prijestupnu godinu.

Za obračunsko razdoblje kraće od jedne godine primjenjuje se kalendarski broj dana za tu godinu i koristi se sljedeći matematički izraz:

$$K = \frac{C * p * d}{36.500}$$

odnosno za prijestupnu godinu

$$K = \frac{C * p * d}{36.600}$$

gdje je:

K = zatezna kamata,

C = glavnica,

p = stopa zatezne kamate,

d = broj dana

3. METODE ESKONTIRANJA MJENICE

Banka mjenice eskontira proporcionalnom metodom prema sljedećoj formuli:

$$K = C * \frac{\frac{p * d}{36.500}}{1 + \frac{p * d}{36.500}}$$

odnosno za prijestupnu godinu

$$K = C * \frac{\frac{p * d}{36.600}}{1 + \frac{p * d}{36.600}}$$

gdje je:

K = kamata,

C = nominalni iznos mjenice,

p = stopa kamate,

d = broj dana

Iznos koji će Banka isplatiti klijentu na račun Banka izračunava:

$$C_0 = C - K$$

gdje je:

K = kamata izračunata prema prethodnoj formuli,

C = nominalni iznos mjenice,

C₀ = iznos koji će Banka isplatiti klijentu na račun